

Tarwe en Pinus contorta in de prairie-provincies van Canada voor vogels, knaagdieren en schimmels (geen paarden!)

Enige losse gedachten door
prof. dr. ir. J. F. Kools

Aanleiding tot deze regels was een passage uit een artikel van W. E. Garrett in "National Geographic" van oktober 1970 en een daarin opgenomen foto die in National Geographic niet nader wordt beschouwd, nl. het planten van Pinus contorta op leeggekapte terreinen van een niet met name genoemde Pulp and Paper Company, met eveneens een fotootje van de terreinen die maatschappij die een soort brede-coulissen-kap toepast, nl. schaakbordsgewijs; ook daarvoor wordt in NG niets anders gezegd.

Wel besteedt NG grote aandacht aan het tarweprobleem in W-Canada: onverkoopbaar doordat de destijds beste klanten (de vroegere hongersnoodgebieden China en India) nu zo goed als selfsupporting zijn, door betere tarwesoorten, kunstmest, plus "some good luck". In Canada wordt daarom de tarwe óf in grote hopen, óf gewoon over het afgeogste veld verspreid. Dat is goedkoper dan schuren bouwen. Ook krijgt de boer 6 dollar voor iedere acre waarop geen tarwe komt. Men wil nl. het veld "schoon" hebben. Hierdoor alleen al verminderde in 1970 het tarwe-areaal met 8 miljoen acres.

Steller dezes vraagt zich daarom – niet eens helemaal als grap – af, of we de "Zaaier" uit "de Gelijkenis" niet moeten adviseren: man zaai die tarwe niet in goede grond, dat kost je 6 dollar per acre, bovendien ben je een saboteur der nationale economie. Zaai het liever op die plaatsen waar de vogelen des hemels het oppikken, want je levert dan tevens een bijdrage tot natuurbescherming! Of als je dat ook al niet wilt, zaai het dan op plaatsen waar er niets van terecht komt! Je verdient daarmee 6 dollar per acre en saboteert de nationale economie niet! Bovendien zul je te zijner tijd het Koninkrijk der Landbouweconomen beërven!

Maar nu badinage à part. Een grote papiermaatschappij plant op haar indertijd leeggekapte terreinen Pinus contorta planten door werkstudenten in vier- of vijfmans ploegen, in handarbeid (waarom geen plantmachines?), dagprestatie per ploeg 8000 plantjes, loon per persoon per dag 40 dollar. Zo te zien is het eenjarig materiaal, in witte kokertjes (materiaal?) op de rug aangedragen in een draagrek waarin vijf bakken kunnen staan (bijzonderheden, zoals aantal plantjes per bak niet opgegeven). Bovendien kapt deze maatschappij haar bos in een soort bredecoulissenkap, schaakbordsgewijs, voor natuurlijke verjonging (alweer geen details opgegeven helaas!). Het verblijdende feit is m.i. dat men – ondanks die tarwemisère – niet bij de pakken neerzit, maar een ander produkt gaat verbouwen en wel op lange termijn: ook hier: een volk dat leeft en bouwt aan zijn toekomst.

Referaat

Het nuttige effect van wildrasters

Eiberle, K.: Über die Wirksamkeit von Zäunen im Walde; Schweiz. Zeitschr. Forstw. 121 (1970), 9, 704-705.

Het voorkomen van wild in een ingerasterde cultuur is in ons land geen onbekend verschijnsel en ook in het buitenland wordt het meermalen gesignaleerd. Tot nu toe zijn hierover echter weinig kwantitatieve gegevens gepubliceerd. Tussen november 1966 en januari 1968 heeft men in het Lehrwald van de Eidgenössische Technische Hochschule te Zürich regelmatig nagegaan hoeveel reeën men in de ingerasterde verjongingen (110 vlakten van in totaal

31 ha) aantrof en daaruit de dichtheid per 100 ha omrasterd terrein berekend. Over deze waarnemingen bericht K. Eiberle in het Zwitserse bosbouw tijdschrift en de cijfers die hij noemt, zijn verassend. Gemiddeld was de wilddichtheid binnen de rasters 17 stuks reewild per 100 ha. Deze dichtheid gaat ver uit boven die welke in de beste biotopen aanvaardbaar wordt geacht (nl. 12 per 100 ha), terwijl bovendien de dichtheid in de grotere vlakten (0,4 ha en meer) nog boven dit gemiddelde uitkomt. In het licht hiervan is het nut van rasters onder de omstandigheden, zoals die in het Lehrwald voorkomen, wel twijfelachtig. Het zou de moeite waard zijn om deze gegevens eens met Nederlandse te kunnen vergelijken.

J. J. Westra.

Bosbouwpraktijkschool Arnhem

Cursusprogramma 1971

Volgnr. cursus	data	duur	omschrijving
1a	4/1 -15/1	2 weken	algemene bosbouwkunde (LLS)
1b	5/1 - 7/1		
	12/1 -14/1	6 dagen	bedrijfskadercursus (SBB)
2a	18/1 -29/1	2 weken	algemene bosbouwkunde
2b	18/1 -22/1	1 week	onderhoud van gereedschap (LLS)
2c	25/1 -29/1	1 week	onderhoud van gereedschap (LLS)
3	1/2 -12/2	2 weken	bediening en onderhoud van motorzagen en bosmaaiers
4a	15/2 -26/2	2 weken	rationalisatie van de arbeid in de bosbouw (LLS)
4b	15/2 -26/2	2 weken	bedrijfskadercursus
5a	1/3 - 2/4	5 weken	leërlingen van de Middelbare Bosbouwschool
5b	1/3 - 5/3	1 week	chemisch bestrijden van onkruid en opslag
5c	8/3 -12/3	1 week	chemisch bestrijden van onkruid en opslag
5d	15/3 -26/3	2 weken	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen (LLS)
5e	29/3 - 9/4	2 weken	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen
6a	5/4 -16/4	2 weken	algemene bosbouwkunde
6b-c	14/4 -15/4	2 dagen	veiligheid (LP)
7a	19/4 -30/4	2 weken	algemene bosbouwkunde
7b	19/4 -23/4	1 week	snoeien van laanbomen
7c-d	26/4 -27/4	2 x	
	28/4 -29/4	2 dagen	behandeling van laanbomen (LP)
8	4/5 - 6/5	3 dagen	chemisch bestrijden van onkruid en opslag (LP)
9	10/5 -14/5	1 week	leerlingen Lagere Agrarische School te Horst
10a	17/5 -28/5	2 weken	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen
10b	17/5 -19/5	3 dagen	chemisch bestrijden van onkruid en opslag (LP)
11a	1/6 - 3/6	3 dagen	chemisch bestrijden van onkruid en opslag (LP)
11b	1/6 - 3/6	3 dagen	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen (LP)
12a	7/6 -11/6	1 week	onderhoud van grasvelden
12b	8/6 -10/6	3 dagen	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen (LP)
13a	14/6 -18/6	1 week	onderhoud van grasvelden
13b	14/6 -18/6	1 week	bediening van trekkers en kranen
14	21/6 - 2/7	2 weken	leerlingen Hogere Tuinbouwschool te Boskoop
15	3/7 -16/7	2 weken	bediening en onderhoud van kleine trekkers en aanbouwwerktuigen
16a	19/7 -23/7	1 week	snoeien van laanbomen
16b-c	19/7 -20/7	2 x	
	21/7 -22/7	2 dagen	onderhoud van grasvelden (LP)
17	26/7 - 6/8	2 weken	bediening en onderhoud van kleine trekkers en aanbouwwerktuigen (LLS)
18	9/8 -13/8	1 week	chemisch bestrijden van onkruid en opslag (LLS)
19	16/8 -20/8	1 week	chemisch bestrijden van onkruid en opslag (LLS)
20	23/8 -27/8	1 week	bediening van trekkers en kranen (SBB)
21a	30/8 -10/9	2 weken	bediening en onderhoud van kleine trekkers en aanbouwwerktuigen
21b	30/8 -10/9	2 weken	algemene bosbouwkunde
22a	13/9 -24/9	2 weken	rationalisatie van de arbeid in de bosbouw
22b-c	13/9 -17/9	2 x 1 dag	studiedag voor hoger kader
22d	21/9 -23/9	3 dagen	examen 2-jarig leerlingstelsel 1969/1971
23a	27/9 - 1/10	1 week	onderhoud van gereedschap (LLS)
23b	27/9 - 1/10	1 week	mechanisatiecursus (leidinggevend personeel)
24a	4/10-15/10	2 weken	kennis van machines en werktuigen (LLS)
24b	5/10- 7/10	2 x 3 dagen	
	12/10-14/10		bedrijfskadercursus (SBB)
25a	18/10-29/10	2 weken	algemene bosbouwkunde (LLS)
25b	18/10-29/10	2 weken	bediening en onderhoud van motorzagen en bosmaaiers (LLS)
26a	1/11- 3/12	5 weken	leerlingen Hogere Bosbouwschool
26b	1/11-12/11	2 weken	bediening en onderhoud van motorzagen en bosmaaiers
26c	15/11-26/11	2 weken	aanleg en onderhoud van landschappelijke beplantingen
27	29/11-10/12	2 weken	algemene bosbouwkunde
28	6/12-17/12	2 weken	rationalisatie van de arbeid in de bosbouw (LLS)
29	13/12-24/12	2 weken	bediening en onderhoud van motorzagen en bosmaaiers

LLS = Leerlingstelsel
 LP = Leidinggevend personeel
 SBB = Staatsbosbeheer